

Uchwała XLI/215/2014
Rady Gminy Łubnice
z dnia 15 października 2014 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Łubnice na lata 2014-2020.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, ze zmianami: poz. 645, poz. 1318; i z 2014r. poz. 379 i poz. 1072) Rada Gminy w Łubnicach uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Gminy Łubnice na lata 2014 - 2020, stanowiącą załącznik do niniejszej Uchwały.

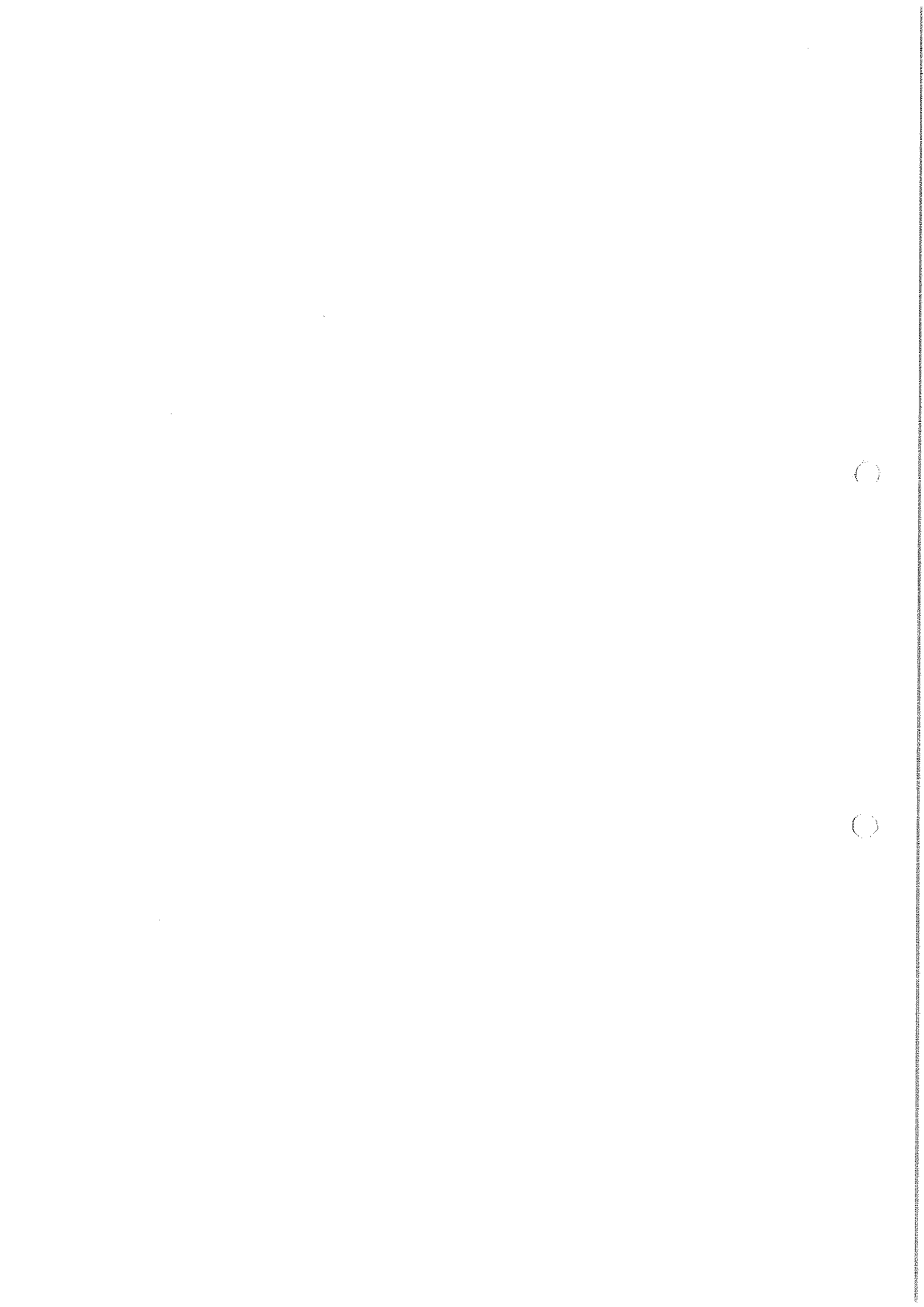
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łubnice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Grzesiak Marek

Marek Grzesiak

Załącznik do Uchwały Nr XLI/215/2014
Rady Gminy w Łubnicach
z dnia 15 października 2014 r.

Strategia Rozwoju Gminy Łubnice 2014-2020

Łubnice 2014

Gmina Łubnice

Strategia Rozwoju Gminy Łubnice na lata 2014-2020 stanowi jeden z najważniejszych dokumentów samorządu lokalnego. Identyfikuje stan i problemy rozwoju, określa wizję i misję oraz cele i zadania strategiczne do 2020 roku. Stanowi podstawę prowadzenia polityki rozwoju i umożliwia racjonalne gospodarowanie zasobami i potencjałem gminy w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz spójności społeczno-gospodarczej i terytorialnej. Służy wspieraniu pozytywnych przemian, niwelowaniu głównych barier rozwojowych oraz optymalnemu wykorzystaniu wewnętrznych zasobów gminy Łubnice.

Przy opracowaniu niniejszej strategii przyjęto ekspercko-partycypacyjny model, polegający na możliwie szerokim udziale społeczności lokalnej oraz władz gminy przy jednoczesnym zaangażowaniu ekspertów i konsultantów zewnętrznych, odpowiadających: za przeprowadzenie warsztatów dotyczących metod budowania zintegrowanej strategii rozwoju gminy oraz za zredagowanie ostatecznej wersji dokumentu.

Strategia stanowić będzie podstawę do opracowywania szczegółowych projektów rozwojowych, a następnie aplikowania i uzyskiwania zewnętrznych środków finansowych. Służyć będzie koordynacji działań rozwojowych podejmowanych przez lokalne jednostki samorządu terytorialnego, podmioty gospodarcze, organizacje pozarządowe i inne podmioty aktywnie biorące udział w życiu społeczności Gminy.

Wójt Gminy Łubnice

**ZESPÓŁ OPRACOWUJĄCY
STRATEGIĘ ROZWOJU GMINY ŁUBNICE**

Zespół Ekspertów Środowiskowych:

1. Henryk Ciosek
2. Krzysztof Piasta
3. Marek Grzesiak
4. Patrycja Tokarska
5. Kamil Barczok

Zespół Ekspertów Naukowych:

prof. UŁ, dr hab. Nowakowska Aleksandra
dr Przygodzki Zbigniew

Spis treści

WSTĘP	5
I. STRATEGICZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU - ANALIZA SWOT DLA GMINY ŁUBNICE.....	7
II. WIZJA I MISJA ROZWOJU GMINY ŁUBNICE.....	12
III. STRUKTURA CELÓW STRATEGICZNYCH GMINY ŁUBNICE NA LATA 2014-2020	13
IV. OPISY CELÓW I ZADAŃ STRATEGICZNYCH.....	15
V. LISTA KLUCZOWYCH PROJEKTÓW DLA ROZWOJU GMINY ŁUBNICE	24
<u>VI. SYSTEM WDRAŻANIA, MONITOROWANIA I EWALUACJI STRATEGII ROZWOJU</u>	<u>26</u>
<u>VII. ZBIEŻNOŚĆ STRATEGII Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU</u>	<u>31</u>

WSTĘP

Podstawowym celem polityki rozwoju Gminy Łubnice jest budowanie trwałej przewagi konkurencyjnej, gwarantującej wysoką jakość życia mieszkańców Gminy i dynamiczny jej rozwój. Planowanie i zarządzanie strategiczne na poziomie lokalnym w obecnych warunkach jest procesem charakteryzującym się zindywidualizowanym i tym samym specyficznym podejściem do kształtowania procesów rozwoju. Podejście takie jest zgodnie z aktualnie obowiązującym paradygmatem wskazującym, że skuteczność i efektywność polityki rozwoju jest zdeterminowana lokalnymi czynnikami rozwoju. Tym niemniej aktualnie wdrażane (w okresie 2014-2020) warunki prowadzenia polityki rozwoju w Polsce i Unii Europejskiej, zdecydowanie akcentują potrzebę tzw. planowania zintegrowanego, które ma wymiar terytorialny. A zatem opierając czynniki sukcesu i rozwoju o wykorzystanie lokalnych zasobów, w strategii rozwoju Gminy podkreśla się, że pojęcie „lokalne” należy postrzegać szerzej, niż tylko przez pryzmat granic administracyjnych Gminy. Łubnice dostrzegają konieczność wzmocnienia potencjałów rozwojowych również tych, których granice sięgają tak daleko, jak daleko obecne są związki, relacje kontakty, kultura, tradycje mieszkańców Gminy. Istniejące związki funkcjonalne postrzegane są w tym kontekście jako istotny akcelerator procesów rozwoju lokalnego.

Wychodząc naprzeciw tym oczekiwaniom, a jednocześnie budując, niezbędne dla przyszłych pokoleń, partnerstwa lokalne w sferze gospodarczej, społecznej i przestrzennej oraz jednocześnie w układzie sektorowym pomiędzy instytucjami publicznymi, prywatnymi i społecznymi, władze gminy Łubnice podjęły się nowatorskich działań w zakresie zarządzania rozwojem. Wraz z pozostałymi gminami z terenu Starostwa Powiatowego w Wieruszowie współuczestniczyły w budowaniu Zintegrowanej Strategii Rozwoju Powiatu Wieruszowskiego na lata 2014-2020. Łącząc w ten sposób siły z bliskimi sąsiadami w ramach partnerstw i wspólnych działań o znaczeniu ponadlokalnym. W myśl zasady subsydiarności, oczekując korzyści skali, zdecydowanie większych niż te możliwe do osiągnięcia, jedynie w drodze realizacji indywidualnych projektów o zasięgu lokalnym. Ponadto podjęto również wyzwanie, aby w myśl planowania zintegrowanego¹, na poziomie Gminy sprecyzować w pełni zharmonizowany zakres polityki rozwoju właściwej władzom Gminy w formie *Strategii Rozwoju Gminy Łubnice 2014-2020*. Celem w tym zakresie jest uzyskanie jak największych efektów synergii wskutek planowych działań lokalnych aktorów. Podejście takie do prowadzenia polityki rozwoju znacznie zwiększa prawdopodobieństwo sukcesu i umożliwia racjonalne gospodarowanie zasobami i potencjałem gminy.

¹ To nowa perspektywa i sposób prowadzenia polityki rozwoju zaproponowana w takich dokumentach strategicznych jak: Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020, Krajowa Polityka Miejska (projekt, marzec 2014), ustawa o zasadach prowadzenia polityki (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.).

W skali lokalnej to właśnie władze gminy zobowiązane są do prowadzenia polityki rozwoju, przez co należy rozumieć zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz spójności społeczno-gospodarczej i terytorialnej.² Podstawowym narzędziem polityki rozwoju jest w tym rozumieniu Strategia Rozwoju Gminy Łubnice. Została ona przygotowana przez zespół ekspertów wewnętrznych – bezpośrednio związanych z gminą Łubnice oraz przy współpracy merytorycznej i technicznej zespołu ekspertów zewnętrznych z Uniwersytetu Łódzkiego z Instytutu Gospodarki Przestrzennej.

Proces planowania strategicznego poprzedzony został wnikliwą analizą strategiczną zawartą w strategii rozwoju w formie analizy uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych rozwoju. Realizując etap diagnostyczny dokonano: identyfikacji zasobów i potencjałów rozwojowych gminy, rozpoznania dynamiki procesów rozwoju, identyfikacji powiązań i współzależności istniejących w gminie, identyfikacji przyczyn stanu istniejącego a także określono jej specyficzność i strategiczne uwarunkowania rozwoju. Analiza SWOT stanowi w tym przypadku formułę prezentacji kluczowych konkluzji i wniosków, bezpośrednio wspierających proces określania celów i zadań strategicznych.

Proces planowania strategicznego rozpoczyna określenie celu nadrzędnego – określenie wizji i misji rozwoju gminy Łubnice. Następnie w drodze licznych konsultacji, dyskusji środowiskowych, spotkań eksperckich dokonano identyfikacji celów i zadań strategicznych wskazanych do realizacji. Kolejnym etapem było określenie listy najważniejszych projektów z perspektywy rozwoju gminy. Listę tą podzielono na dwie części:

- listę najważniejszych inwestycji o charakterze indywidualnym (własnych) z perspektywy gminy, oraz
- identyfikację najistotniejszych projektów o charakterze zintegrowanym – wymagających partnerstwa wykraczającego poza granice administracyjne gminy.

Dokument kończą elementy związane bezpośrednio z planowaniem operacyjnym, czyli określenie systemu wdrażania, monitorowania i ewaluacji strategii rozwoju oraz bieżność strategii z dokumentami wyższego rzędu

²Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.)

I. STRATEGICZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU - ANALIZA SWOT DLA GMINY ŁUBNICE

SZANSE		ATUTY		SLABOŚCI		ZAGROŻENIA	
				Położenie i dostępność gminy			
<p>Budowa drogi S8 poprawiająca zewnętrzną dostępność komunikacyjną</p> <p>Bliskość węzła komunikacyjnego (S8/S11Kępno) dająca szanse na rozwój funkcji logistycznych</p> <p>Stosunkowo dobra dostępność komunikacyjna do trzech sąsiednich powiatów: kępińskiego, wieluńskiego i kluczborskiego</p>	<p>Gęsta sieć dróg gminnych</p> <p>Dobre rozwinięta sieć firm transportowych.</p> <p>Wysoki poziom uzbrojenia terenów przeznaczonych pod inwestycje</p>	<p>Slabe powiązania komunikacyjne ze stolicą województwa łódzkiego</p> <p>Slabo rozwinięty system połączeń komunikacji zbiorowej wewnątrz powiatu</p> <p>Brak gruntów gminnych pod tereny inwestycyjne</p> <p>Nieuregulowany stan prawny gruntów, w tym przede wszystkim przeznaczonych pod działalność inwestycyjną</p> <p>Zły stan techniczny dróg powiatowych i gminnych</p> <p>Slaby rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej (ograniczony zasięg telefonii komórkowej, dostęp do Internetu szerokopasmowego)</p>	<p>Peryferyjne położenie zarówno w strukturze województwa łódzkiego, i względem dużych ośrodków miejskich</p> <p>Ryzyko spadku atrakcyjności lokalnego rynku nieruchomości na skutek konkurencji ze strony większych ośrodków miejskich.</p> <p>Brak polityki państwa w zakresie wspierania samorządu w prowadzeniu gospodarki gruntami</p>	Przestrzeń i środowisko			
<p>Polityka sprzyjająca rozwojowi odnawialnych źródeł energii</p> <p>Wysoka ranga polityki ochrony środowiska i dostępność instrumentów jego ochrony</p>	<p>Niezdegradowane środowisko naturalne</p> <p>Walory przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe</p> <p>Czytelny układ osadniczy gminy</p> <p>Prawidłowe działania w zakresie dbałości o ciekli wodne na terenie gminy – właściwa polityka Gminnej Spółki Wodnej</p>	<p>Brak miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego</p> <p>Niski stopień wykorzystania alternatywnych źródeł energii</p> <p>Duży udział azbestowo-cementowych pokryć dachowych w gminie</p>	<p>Niska świadomość roli ładu przestrzennego w kształtowaniu rozwoju jednostek osadniczych w długim okresie czasu</p> <p>Brak przyjaznej polityki państwa w zakresie ładu przestrzennego, niesprzyjające uregulowania prawne państwa</p>				

SZANSE	ATUTY	SŁABOŚCI	ZAGROŻENIA
	<p>Wysoki poziom skanalizowania gospodarstw na terenie gminy (najwyższy w powiecie Wieruszowskim)</p>		
Podmioty gospodarcze			
<p>Bliskość dużych ośrodków miejskich (w promieniu 100 km) umożliwiająca dostępność do dużych rynków zbytu (Wrocław, Opole, Kalisz, Katowice, Częstochowa)</p> <p>Sprzyjająca polityka proklastrowa zarówno na poziomie kraju, jak i regionu</p> <p>Sprzyjająca polityka UE wspierająca przedsiębiorstwa prywatne.</p>	<p>Funkcjonujący w gminie i w powiecie oraz na jego pograniczu przemysł przetwórstwa drewna i przemysł meblarski, ubojnie-przetwórstwo mięsne</p> <p>Dobra kondycja podmiotów gospodarczych funkcjonujących w gminie</p> <p>Znaczący potencjał innowacyjny przedsiębiorców i gospodarstw rolnych</p> <p>Sprzyjający klimat inwestycyjny dla prowadzenia działalności gospodarczej (m.in. ulgi dla małych przedsiębiorstw)</p>	<p>Stabe powiązania kooperacyjne pomiędzy lokalnymi podmiotami gospodarczymi</p> <p>Niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców</p>	<p>Negatywne konsekwencje globalnego kryzysu gospodarczego</p> <p>Duża konkurencja ze strony innych samorządów w obszarze pozyskiwania inwestorów funkcjonujących w strefach ekonomicznych.</p>
Turystyka			
<p>Sprzyjająca polityka władz regionalnych dla rozwoju turystyki (funkcjonalny Obszar Turystyczny Doliny Rzeki Warta, w przyszłości planowane jest powstanie Obszar Chroniony Doliny Rzeki Prosnę)</p> <p>Wzrost zainteresowania społeczeństwa rekreacją i turystyką weekendową</p>	<p>Unikalne walory przyrodnicze (w szczególności obszary chronione, Dolina Rzeki Prosnę, duże zasoby łąsów i łąk, unikalna flora i fauna)</p> <p>Ciekawy turystycznie potencjał historyczny</p> <p>Certyfikowane produkty regionalne. Potencjał produktów lokalnych tj.</p>	<p>Niska świadomość społeczna o produktach turystycznych</p> <p>Deficyt infrastruktury turystycznej, w tym słabo rozwinięta baza noclegowa (1 gospodarstwo agroturystyczne)</p> <p>Brak współpracy na rzecz poprawy atrakcyjności turystycznej powiatu</p>	<p>Duża konkurencja ze strony innych funkcjonalnych obszarów turystycznych (Uniejów, zbiornik Jezioro, Jura Krakowsko-Częstochowska, itp.)</p>

SZANSE	ATUTY	SŁABOŚCI	ZAGROŻENIA
	<p>ciastka ze skwarkami, plendze kartoflane</p> <p>Istniejące szlaki turystyczne – szlaki rowerowe, szlak bursztynowy, szlak konny</p> <p>Dobre doświadczenia i wzorce w zakresie rozwoju agroturystyki</p> <p>Utrwalona pozycja w kraju i regionie w biegach na orientację – czytelny produkt turystyczny</p>	<p>Niedostateczna promocja miejsc atrakcyjnych turystycznie</p>	
Rolnictwo			
<p>Duży popyt na polskie produkty przetwórstwa spożywczego na rynkach międzynarodowych</p> <p>Wzrastająca świadomość i popyt na żywność ekologiczną</p> <p>Sprzyjająca polityka Unii Europejskiej w zakresie wspierania rolnictwa ekologicznego (programy rolno-środowiskowe funduszu <i>Life++</i>)</p>	<p>Skupienie podmiotów specjalizujących się w przetwórstwie mięsnym i hodowli trzody chlewniej</p> <p>Zasoby gruntów rolnych i znaczący potencjał dla rozwoju rolnictwa ekologicznego</p> <p>Postępujące procesy konsolidacji gruntów (m.in. zakup, dzierżawa) sprzyjające integracji i profesjonalizacji w rolnictwie</p> <p>Rolnicy liderzy - pozytywne przykłady przemian w rolnictwie</p> <p>Stosunkowo wysoki poziom usprzętowania gospodarstw rolnych</p> <p>Potencjał rozwoju w zakresie upraw wierzby energetycznej i borówki amerykańskiej</p> <p>Potencjał tradycyjnych gospodarstw rolnych dla rozwoju gospodarstw ekologicznych</p>	<p>Zróźnicowanie upraw gospodarstw rolnych</p> <p>„Głód ziemi” brak możliwości zakupu gruntów na powiększenie gospodarstw rolnych</p> <p>Niewystarczająco wysoka efektywność gospodarstw rolnych wynikająca m.in. z rozdrobnionej struktury gospodarstw rolnych, przerosu zatrudnienia w rolnictwie oraz braku współpracy producentów rolnych</p>	<p>Niska świadomość podmiotów polityki rolnej w zakresie wspierania rolnictwa ekologicznego</p> <p>Mniejsze wsparcie finansowe przekazywane przez UE na dotowanie rolnictwa</p>

SZANSE		ATUTY		SŁABOŚCI		ZAGROŻENIA	
				Rynek pracy			
<p>Zwiększone zapotrzebowanie na usługi budowlane, biura rachunkowe (księgowość).</p> <p>Zwiększony popyt w sektorze żywności ekologicznej</p> <p>Poprawa dostępności do dużych miast</p>	<p>Wysoka aktywność zawodowa mieszkańców</p> <p>Duży udział pracujących w usługach o charakterze nierynkowym (relatywnie stabilne miejsca pracy)</p> <p>Zróżnicowane kwalifikacje mieszkańców – przekwalifikowania rolników (gł. w zakresie branży meblarskiej, gastronomii i organizacji imprez okolicznościowych)</p> <p>Współpraca z podmiotami w powiecie oraz z sąsiadującymi powiatami, gminami pod kątem rynku zbytu zwłaszcza w przemyśle meblarskim</p>	<p>Wysoki poziom bezrobocia ukrytego</p> <p>Problemy z wejściem ludzi młodych na rynek pracy</p> <p>Słaby przepływ informacji pomiędzy lokalnym rynkiem pracy, a systemem edukacji;</p> <p>Istnienie szarej strefy</p>	<p>Tendencje do centralizacji systemów świadczenia usług publicznych (ryzyko spadku zatrudnienia w tych działach gospodarki)</p> <p>Mało stabilny system oświaty i niekorzystna polityka państwa w zakresie edukacji</p> <p>Nieadekwatny do potrzeb system finansowania szkolnictwa (subwencja oświatowa).</p> <p>Zbyt niskie środki przeznaczane na aktywizację bezrobotnych- staże, prace interwencyjne- oraz na wsparcie przedsiębiorstw, które zatrudniają bezrobotnych zarejestrowanych z PUP.</p>				
				Kapitał ludzki i społeczny			
<p>Sprzyjające polityka państwa i wzrost możliwości inwestycyjnych w zakresie kapitału ludzkiego i społecznego</p> <p>Wzrost oczekiwanych społecznych w zakresie elementów otoczenia kształtujących jakość życia</p>	<p>Wzrost aktywności społecznej i zaangażowania obywatelskiego w ramach organizacji pozarządowych</p> <p>Wzrost świadomości i poczucia tożsamości społeczności lokalnej</p> <p>Dobra oferta kulturalna oraz oferta wydarzeń cyklicznych, wzmacniających tożsamość lokalną</p> <p>Wysoki poziom bezpieczeństwa (straż pożarna, wykrywalność przestępstw, zarządzanie kryzysowe)</p>	<p>Starzenie się społeczności gminnej</p> <p>Ucieczka ludzi młodych oraz wykształconych do wiodących ośrodków miejskich</p> <p>Pogorszenie dostępności do usług publicznych - częściowa utrata usług publicznych (m.in. zamiejscowe wydziały ksiąg wieczystych, likwidacja policji, poczty, ograniczanie wyspecjalizowanej opieki zdrowotnej- różnicowana dostępność do usług edukacyjnych oraz oferty zajęć pozalekcyjnych</p>	<p>Niekorzystne tendencje demograficzne o charakterze ogólnokrajowym – starzenie się społeczeństwa, niż demograficzny, emigracja zarobkowa (w znacznym stopniu za granicę)</p> <p>Odhodzenie od tzw. kultury wyższej, na rzecz kultury masowej (skoncentrowanej w dużych ośrodkach miejskich)</p> <p>Niedoskonały mechanizm finansowania ze środków publicznych placówek i wydarzeń</p>				

SZANSE	ATUTY	SŁABOŚCI	ZAGROŻENIA
	<p>Bogate zaplecze bazy lokalowej o charakterze kulturalno-rozrywkowym - Centra Kultury Wsi w Gminie Łubnice)</p>	<p>Brak mieszkań socjalnych</p>	<p>kulturalnych w małych jednostkach osadniczych Istnienie różnic w jakości kształcenia w placówkach edukacyjnych</p>
Sprawność instytucjonalna			
<p>Ukierunkowanie polityki państwa zmierzające do poprawy sprawności zarządzania w sektorze publicznym</p>	<p>Zaplecze instytucjonalne oferujące wsparcie w pozyskiwaniu zewnętrznych środków finansowych Rozwój partnerstwa i dobra współpraca pomiędzy samorządem gminnym i powiatowym Wysoka sprawność podmiotów administracji publicznej w zakresie obsługi projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych</p>	<p>Słabe relacje i współpraca pomiędzy samorządem gminnym z Urzędem Marszałkowskim. Brak wypracowanych standardów współpracy pomiędzy samorządami Gminy i Województwa. Niski poziom autonomii finansowej (po stronie dochodów) Stosunkowo wysokie wskaźniki zadłużenia ogółem gminy</p>	<p>Zwiększająca się liczba i poziom skomplikowania przepisów prawnych na szczeblu krajowym, utrudniających funkcjonowanie przedsiębiorstw, podmiotów gospodarczych i obywateli Wykluczające się, niejednolite interpretacje i nieprzejrzyste przepisy, procedury dotyczące pozyskania i rozliczania środków UE (dla przedsiębiorców i JST) sformułowane na szczeblu regionalnym</p>

II. WIZJA I MISJA ROZWOJU GMINY ŁUBNICE

Wizja rozwoju gminy Łubnice została sformułowana w odniesieniu do głosów i postulatów mieszkańców dotyczące poszczególnych dziedzin życia gminy. Jest także konsekwencją przeprowadzonej analizy strategicznej w zakresie identyfikacji kluczowych zasobów i potencjałów rozwojowych, identyfikacji zależności przyczynowo-skutkowych oraz dynamiki procesów rozwojowych gminy. Tworząc wizję rozwoju gminy określono cechy – pożądane relacje i procesy, jakie powinny ją w przyszłości charakteryzować, zwrócono uwagę na podstawowe grupy interesariuszy polityki rozwoju. Określenie czytelnej wizji rozwoju gminy jest szczególnie istotne z punktu widzenia władz odpowiedzialnych za realizację polityki rozwoju gminy, które tym samym pragną jednoczyć społeczność gminy Łubnice wokół wspólnej idei – wspólnego planu na przyszłość, wzmacniając tym samym zaufanie społeczne i partnerstwo w realizacji działań strategicznych. Cele rozwoju oraz konkretne projekty związane z ich realizacją, będą prowadziły do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju gminy, wzmacniając tym samym jej konkurencyjność.

WIZJA GMINY ŁUBNICE brzmi następująco:

***Łubnice – nowoczesna gmina przyjazna mieszkańcom z bogatym dziedzictwem kulturowo – historycznym;
innowacyjna o dynamicznej gospodarce opartej na przetwórstwie rolno-spożywczym, usługach i turystyce***

Formułując misję gminy w zakresie prowadzenia polityki rozwoju, określono ideę i ogólny kierunek jej rozwoju, wskazano dziedziny wiodące w gospodarce gminy, stanowiące bazę ekonomiczną i podstawę egzystencji. Misja gminy to uzasadnienie istoty działań podejmowanych przez lokalny samorząd.

MISJĄ GMINY ŁUBNICE jest:

Wzmacnianie potencjału konkurencyjnego Gminy Łubnice poprzez wykorzystanie wewnętrznych zasobów i realizację polityki rozwoju opartej na partnerstwie lokalnym i inwestycjach w innowacje

III. STRUKTURA CELÓW STRATEGICZNYCH GMINY ŁUBNICE NA LATA 2014-2020

wizja	Gmina Łubnice - rozwój i dobrostan mieszkańców		
sfery	Sfera gospodarcza	Sfera społeczna	Sfera przestrzenno-infrastrukturalna
cele strategiczne	III. KSZTAŁTOWANIE ŁADU PRZESTRZENNEGO I OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO		
cele szczegółowe i zadania			
<p>I. BUDOWANIE KONKURENCYJNEJ GOSPODARKI</p> <p>I.1. Wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i specjalizacji gospodarczych</p> <p>I.1.1. Kreowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców</p> <p>I.1.2. Wzmacnianie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw</p> <p>I.1.3. Wspieranie rozwoju klastrów gospodarczych w branżach istotnych dla rozwoju Gminy Łubnice i Powiatu Wieruszowskiego</p> <p>I.1.4. Tworzenie warunków stymulujących uruchamianie nowych miejsc pracy (np. tworzenie warunków i zachęt, ulg, preferencji do inwestowania na terenie Gminy)</p> <p>I.1.5. Wspieranie działań na rzecz podniesienia innowacyjności podmiotów gospodarczych w tym gospodarstw rolnych</p>			
<p>II. WZMACNIANIE SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ</p> <p>II.1. Wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego</p> <p>II.1.1. Rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych na rzecz wsparcia kreatywności i przedsiębiorczości</p> <p>II.1.2. Wspieranie rozwoju edukacji i promocja kształcenia w zakresie specjalizacji istotnych dla rozwoju gminy (m.in. rolnictwo w tym ekologiczne, finanse i rachunkowość, informatyka, turystyka i rekreacja przedsiębiorczość)</p> <p>II.1.3. Wspieranie rozwoju społeczeństwa informacyjnego</p>			
<p>III.1. Wspieranie rozwoju infrastruktury technicznej</p> <p>III.1.1. Racionalne gospodarowanie i planowe zarządzanie przestrzenią i inwestycjami komunalnymi w gminie (opracowanie MPZP)</p> <p>III.1.2. Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej (m.in. modernizacja hydroforów, oczyszczalni ścieków oraz kolektora sanitarnego wraz z przepompowniami)</p> <p>III.1.3. Poprawa stanu infrastruktury drogowej</p> <p>III.1.4. Rozwój infrastruktury opartej na technologiach informacyjno-komunikacyjnych (ICT, LTE)</p>			

<p>I.2. Wspieranie rozwoju turystyki</p> <p>I.2.1 Stworzenie produktów turystyki rekreacyjno-weekendowej</p> <p>I.2.2 Integracja oferty turystycznej w skali gminy i powiatu</p> <p>I.2.3 Wspieranie rozwoju gospodarstw agroturystycznych</p> <p>I.2.4 Budowanie i podnoszenie standardów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej</p> <p>I.2.5 Organizacja szlaków turystyki aktywnej</p> <p>I.2.6 Kreowanie i promocja produktów regionalnych i kuchni regionalnej</p> <p>I.2.7 Promocja gminy, budowanie zintegrowanego systemu identyfikacji wizualnej w powiecie</p>	<p>I.3. Wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju terenów wiejskich</p> <p>I.3.1. Wspieranie procesów restrukturyzacji rolnictwa w kierunku określonych specjalizacji (<i>produkcja trzody chlewnej, przetwórstwo mięsa</i>) oraz poprawy struktury agrarnej</p> <p>I.3.2. Rozwój rolnictwa ekologicznego (<i>wykorzystanie możliwości/ potencjału do produkcji żywności ekologicznej</i>)</p> <p>I.3.3. Wspieranie współpracy między rolnikami (<i>grupy producenckie, klastry, integracja działani etc.</i>)</p>
---	---

<p>II.2. Wspieranie rozwoju kapitału społecznego</p> <p>II.2.1. Wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych na rzecz budowania lokalnego partnerstwa integracji działań</p> <p>II.2.2. Wzmocnienie lokalnej tożsamości i poczucia więzi z „małą ojczyzną”</p> <p>II.2.3. Organizacja i promocja aktywnych i kreatywnych form spędzania czasu przez mieszkańców gminy (w szczególności osoby starsze i młodzież)</p>	<p>II.3. Rozwój usług społecznych</p> <p>II.3.1. Poprawa dostępności specjalistycznych usług opieki zdrowotnej</p> <p>II.3.2. Rozwój współpracy międzygminnej na rzecz integracji działań w zakresie poprawy oferty opieki przedszkolnej</p> <p>II.3.3. Wspieranie rozwoju infrastruktury służącej aktywizacji dzieci i młodzieży (<i>np. place zabaw, inne obiekty sportowe / rekreacyjne</i>)</p> <p>II.3.4. Podnoszenie sprawności instytucjonalnej zarządzania - wspieranie rozwoju przyjaznej administracji publicznej w gminie (<i>ekonomiczno-administracyjna obsługa szkół</i>)</p>
---	--

<p>III.2. Ochrona zasobów naturalnych i kształtowanie środowiska przyrodniczego</p> <p>III.2.1. Ochrona zasobów wodnych</p> <p>III.2.2. Rozwój infrastruktury związanej z wykorzystaniem zasobów turystycznych i energetycznych</p> <p>III.2.3. Racjonalizacja gospodarki odpadami na terenie gminy i powiatu oraz poprawa stanu czystości powietrza atmosferycznego</p> <p>III.2.4. Zapewnianie ładu przestrzennego - przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy</p> <p>III.2.5. Wspieranie działań na rzecz kształtowania świadomości ekologicznej mieszkańców (<i>np. stosowanie ekologicznych technologii w budownictwie, ekologiczne sposoby ogrzewania, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków</i>)</p> <p>III.2.6. Wspieranie inwestycji odnawialne źródła energii (OZE)</p>
--

IV. OPISY CELÓW STRATEGICZNYCH

Gmina Łubnice zamierzając efektywnie wykorzystać potencjał i zasoby lokalne swojego terytorium postanowiła zorientować działania i politykę rozwoju na tworzenie atrakcyjnej przestrzeni życia dla obecnych i potencjalnych mieszkańców, jak również wzmacnianie konkurencyjności gospodarki lokalnej. Pod pojęciem atrakcyjnej przestrzeni należy rozumieć zarówno przestrzeń w jej wymiarze materialnym – infrastrukturalnym, jak również społecznym, kulturowym i środowiskowym. Natomiast terytorium konkurencyjne, to takie, które jest zdolne rywalizować z otoczeniem swoimi zasobami tworząc przewagi konkurencyjne. Gmina wykorzystując walory i zasoby swojego środowiska prowadzić będzie aktywną politykę inwestycyjną, wspierającą innowacyjność i szeroko pojęte partnerstwo lokalne.

Ogólny cel rozwoju gminy Łubnice zapisany w formie wizji i misji rozwoju na lata 2014-2020 zdecydowano się zrealizować określając trzy cele strategiczne, odpowiednio dla sfery gospodarczej, społecznej i przestrzenno-infrastrukturalnej.

Pierwszym celem strategicznym jest **Budowanie konkurencyjnej gospodarki**. Będzie on realizowany poprzez trzy cele szczegółowe:

- Wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i specjalizacji gospodarczych
- Wspieranie rozwoju turystyki
- Wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju terenów wiejskich

Pierwszy cel operacyjny polegający na **Wspieraniu rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i specjalizacji gospodarczych** ma prowadzić do wzrostu produktywności i konkurencyjności w sektorze przedsiębiorstw oraz dostosowaniu zasobów ludzkich do potrzeb gospodarki poprzez kreowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców (organizowanie szkoleń, warsztatów, wsparcia prawnego dla przedsiębiorców i osób rozważających otwarcie działalności gospodarczej). Preferowana przez gminę Łubnice forma wsparcia dla osób bezrobotnych to szkolenia w ramach zwiększenia aktywizacji zawodowej połączonej z doradztwem zawodowym, współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy (organizacja prac interwencyjnych, staży, robót publicznych, prac społecznie użytecznych). Ta forma wsparcia pozwala na dostarczenie osobom bezrobotnym narzędzi umożliwiających skuteczne orientowanie się na szybko zmieniającym się rynku pracy i efektywniejsze dostosowanie się do tych zmian z punktu widzenia własnych możliwości, potrzeb i oczekiwań.

Gmina Łubnice podejmuje działania, by pomóc przedsiębiorcom w uzyskaniu korzystnej pozycji konkurencyjnej i stawianiu czoła globalnym wyzwaniom poprzez wspieranie działań na rzecz podniesienia innowacyjności podmiotów gospodarczych w tym gospodarstw rolnych (m.in. doradztwo w jaki sposób otrzymać środki ze źródeł zewnętrznych, pomoc przy kompletowaniu odpowiedniej dokumentacji). Wyżej wskazane działania priorytetowe dążą do zrównoważonego rozwoju gminy i wysokiego poziomu zatrudnienia poprzez stworzenie warunków stymulujących uruchamianie nowych miejsc pracy (m.in. tworzenie warunków i zachęt, ulg, preferencji do inwestowania na terenie Gminy).

Ponadto wykorzystując mocne strony gospodarcze gminnego rynku (m.in. duży potencjał rynkowy i rosnący popyt wewnętrzny, wzrost poziomu kapitału ludzkiego, korzystne gospodarczo położenie geograficzne sprzyjające inwestycjom- bliskość węzła S8) przedsiębiorstwa w gminie Łubnice, w szczególności branży spożywczo-rolno-przemysłowe będą wspierane jako potencjał dla rozwoju klastrów gospodarczych w branżach istotnych dla rozwoju Gminy Łubnice i Powiatu Wieruszowskiego.

Cel operacyjny określony jako **Wspieranie rozwoju turystyki** będzie realizowany przez 7 zadań strategicznych:

- 1) Stworzenie produktów turystyki rekreacyjno-weekendowej
- 2) Integracja oferty turystycznej w skali gminy i powiatu
- 3) Wspieranie rozwoju gospodarstw agroturystycznych
- 4) Budowanie i podnoszenie standardów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej
- 5) Organizacja szlaków turystyki aktywnej
- 6) Kreowanie i promocja produktów regionalnych i kuchni regionalnej
- 7) Promocja gminy, budowanie zintegrowanego systemu identyfikacji wizualnej w powiecie

Gmina Łubnice dysponuje bardzo bogatym potencjałem, zarówno historycznym, jaki przyrodniczym (ukształtowanie terenu, fauna i flora). Potencjał turystyczny wynikający z walorów historycznych to m.in. liczne zabytki znajdujące się na terenie gminy (np. XV-wieczny Kościół pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, zabytkowe Kościoły znajdujące się w Wójcinie i Dietrzkowicach, ruiny Dworu Rappardów-Nieszkowskich w Dietrzkowicach), Maria Cunitz (ur. 1610- zm. 1664), światowej sławy astronom napisała na terenie Łubnic swoje największe dzieło pt.: „Urania propitia”-będące udoskonaleniem Tablic Rudolfińskich Keplera, w związku z tym w przyszłości planuje się budowę Centrum Astronomicznego, pomnika upamiętniającego sylwetkę Marii Cunitz.

Napotencjał przyrodniczy w gminie Łubnice składają się ekologiczne i czyste tereny, powietrze, bogactwo fauny i flory, mało użytkowane łąki porośnięte ziołami i rzadko

spotykanymi roślinami, dzikie zwierzęta i pięknie śpiewające ptaki oraz tereny sprzyjające wycieczkom pieszym, rowerowym, oznaczone szlaki rowerowe np. „Rowerem przez powiaty”, „Chróściński”, „Do stawów”, „Do źródeł”. W przyszłości Gmina Łubnice będzie dążyć do powiększania liczby zorganizowanych szlaków turystyki aktywnej i zagospodarowania w sposób jak najbardziej efektywny zasobów przyrodniczych znajdujących się na jej terenie, by stworzyć przyjazne warunki dla rozwoju turystyki rekreacyjno-weekendowej (m.in. w planach jest budowa nowych ścieżek rowerowych zintegrowanych ze szlakami gminnymi oraz powiatowymi).

Stowarzyszenie „Wójcin nad Prosną” zarejestrowało dwa produkty tradycyjne i regionalne: „Plendze kartoflane z Wójcina” oraz „Ciastka ze skwarek” w przyszłości zakłada się poszerzenie katalogu produktów lokalnych, ponieważ pozostałe Stowarzyszenia Gospodyń z terenu Gminy Łubnice, także aktywnie działają w zakresie opatentowania kolejnych produktów lokalnych. Zadaniem jakie stawia sobie Gmina to promocja rodzimych produktów lokalnych na szeroką, krajową skalę, gdyż stanowią wizytówkę naszego regionu i wpisują się w budowanie zintegrowanego systemu identyfikacji wizualnej w powiecie.

W ramach integracji oferty turystycznej w skali gminy i powiatu planuje się m.in. stworzenie Obszaru Chronionego Doliny Rzecznej Prosnicy oraz podjęcie działań zmierzających do budowania i podnoszenia standardów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej (gmina Łubnice będzie wspierała rozwój gospodarstw agroturystycznych) obecnie na terenie Gminy znajduje się jedno gospodarstwo agroturystyczne- które poprzez niepowtarzalną, ciepłą i przyjemną atmosferą, swojskie jedło przyciąga rzesze turystów.

Cel operacyjny polegający na **Wspieraniu wielofunkcyjnego rozwoju terenów wiejskich** charakteryzować będą działania dotyczące nowoczesnego rolnictwa i współczesnego rozumienia obszarów wiejskich. Zagadnienia dotyczące rolnictwa muszą być traktowane kompleksowo, gdyż istnieje ścisła zależność między modernizacją rolnictwa i zharmonizowanym z nią rozwojem obszarów wiejskich. Modernizacja zwalnia siłę roboczą, która musi być wykorzystana w innych niż rolnicze zawodach. Wieś w tej sytuacji przejmuje inne wyspecjalizowane funkcje i przyspiesza przemiany strukturalne w rolnictwie, stwarzając przymus stałego lub częściowego odchodzenia ludzi z rolnictwa.

Jeśli nie będziemy mogli stworzyć nowych miejsc pracy na obszarach gminy i dać szansę alternatywnego zarobkowania ludności rolniczej, niemożliwe stanie się wprowadzenie postępu w rolnictwie, obniżka kosztów produkcji, podniesienie jakości produktów, sprostanie wymogom rosnącej konkurencji. Do tego zdolne będą tylko zmodernizowane gospodarstwa. By osiągnąć zamierzony efekt w sferze wielofunkcyjnego rozwoju terenów wiejskich należy zrealizować następujące zadania, polegające na:

- 1) tworzeniu nowych miejsc pracy w zawodach pozarolniczych, ale związanych z rolnictwem bądź jego otoczeniem (np. w zakładach przetwórstwa mięsnego, sklepach z żywnością ekologiczną, świeżym mięsem);
- 2) wspieraniu procesów restrukturyzacji rolnictwa w kierunku określonych specjalizacji (produkcja trzody chlewnej, przetwórstwo mięsa) oraz poprawy struktury agrarnej (komasacja gruntów rolnych);
- 3) rozwoju rolnictwa ekologicznego (wykorzystanie możliwości/ potencjału do produkcji żywności ekologicznej);
- 4) wspieraniu współpracy między rolnikami (grupy producenckie, klastry, integracja działań etc.).

Drugi cel strategiczny to **Wzmacnianie spójności społecznej** zostanie zrealizowany za pomocą trzech celów szczegółowych:

- Wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego
- Wspieranie rozwoju kapitału społecznego
- Rozwój usług społecznych

Wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego w gminie Łubnice będzie polegało przede wszystkim na realizacji trzech zadań strategicznych, poprzez:

- 1) Rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych na rzecz wsparcia kreatywności i przedsiębiorczości
- 2) Wspieranie rozwoju edukacji i promocja kształceń w zakresie specjalizacji istotnych dla rozwoju gminy (m.in. rolnictwo w tym ekologiczne, turystyka i rekreacja, finanse i rachunkowość, informatyka, przedsiębiorczość)
- 3) Wspieranie rozwoju społeczeństwa informacyjnego

Wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego jest ukierunkowane głównie na system szkolnictwa na terenie gminy Łubnice. Poprawia się wprawdzie sytuacja szkół, jeżeli chodzi o wyposażenie pracowni komputerowych i sal lekcyjnych, ale nadal zgłaszane jest zapotrzebowanie szkół w nowoczesny sprzęt oraz pomoce dydaktyczne. Do gminy docierają sygnały, że brakuje wykwalifikowanej kadry psychologiczno-pedagogicznej oraz środków finansowych na prowadzenie dodatkowych zajęć wyrównawczych oraz kółek zainteresowań. Działania powinny być tutaj nastawione na pomoc finansową w organizacji dodatkowych zajęć wyrównawczych dla uczniów mniej zdolnych oraz dodatkowych zajęć pozalekcyjnych dla uczniów zdolnych. Pomoc finansowa dla szkół powinna dotyczyć w głównej mierze wyposażenia placówek w pomoce dydaktyczne oraz wdrożenia nowych form nauczania, a także zapewnieniu lepszej opieki psychologiczno-pedagogicznej. Uczniowie szczególnie

uzdolnieni będą mieli zapewnione wsparcie za sprawą programów stypendialnych. Gmina Łubnice dąży do kształtowania mieszkańców świadomych swego potencjału, którzy potrafią wybrać dla siebie najbardziej korzystne miejsce na rynku pracy, a także ludzi przedsiębiorczych, którzy podejmują wyzwania związane z budowaniem własnej kariery zawodowej. Etap nauki w gimnazjum, zwłaszcza w kontekście trudnego czasu budowania własnej tożsamości, poszukiwania przez młodego człowieka odpowiedzi na najważniejsze pytania, wydaje się być w tym obszarze kluczowy. To bowiem w gimnazjum młody człowiek po raz pierwszy podejmuje ważną decyzję związaną ze swoją przyszłością edukacyjno-zawodową. Na tym etapie edukacyjnym wybiera dalszą ścieżkę kształcenia, która w dużej mierze będzie determinować jego kolejne wybory. W tym celu Gmina Łubnice przygotowuje i wdroży *standardy doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkole gimnazjalnej*, mając na uwadze przede wszystkim wspieranie rozwoju edukacji i promocję kształcenia w zakresie specjalizacji istotnych dla rozwoju gminy (*m.in. rolnictwa w tym ekologicznego, turystyki i rekreacji, finansów i rachunkowości, informatyki, przedsiębiorczość*).

Gmina Łubnice dąży do rozwoju społeczeństwa informacyjnego charakteryzującego się przygotowaniem i zdolnością do użytkowania systemów informatycznych i wykorzystującego usługi telekomunikacji do przesyłania i zdalnego przetwarzania informacji. W tym celu Gmina Łubnice zainwestuje w profesjonalnie wyposażone pracownie multimedialne w każdej ze szkół znajdujących się na jej terenie.

Kolejny cel szczegółowy: **Wspieranie rozwoju kapitału społecznego**, będzie realizowany za sprawą trzech zadań szczegółowych:

- 1) Wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych na rzecz budowania lokalnego partnerstwa integracji działań
- 2) Wzmacnianie lokalnej tożsamości i poczucia więzi z „małą ojczyzną”
- 3) Organizacja i promocja aktywnych i kreatywnych form spędzania czasu przez mieszkańców gminy (w szczególności osoby starsze i młodzież).

Siłą Gminy Łubnice są organizacje pozarządowe tzw. władza trzeciego sektora. Na terenie Gminy Łubnice działają następujące organizacje pozarządowe: Stowarzyszenia Gospodyń tj. Stowarzyszenie „Łubniczanki na Szlaku Bursztynowym”, Koło Gospodyń Wiejskich w Łubnicach, Stowarzyszenie „Pod Lipą” w Kolonii Dietrzkowice, Stowarzyszenie „Pod Borem” w Ludwinowie, Stowarzyszenie „Wójcin nad Prosną”, Stowarzyszenie Gospodyń w Dietrzkowicach. Stowarzyszenia te propagują i podtrzymują tradycje kulturowe gminy i regionu, bardzo chętnie angażują się do organizacji imprez lokalnych, regionalnych, okolicznościowych oraz konkursów- promując Gminę Łubnice nawet poza granicami kraju. W sołectwach gminy działają świetlice profilaktyczne oraz kluby sportowe- LKS „Zryw” Wójcin, LKS „Start” Łubnice, LKS „Sokół” Dietrzkowice, LOK Wójcin „Snajper”, Szkolny Związek Sportowy, Koło Łowieckie „Czajka” Łubnice, KŁ „Sokół” Bolesławiec oraz Gminny Związek

Kombatantów i Osób Represjonowanych. Gmina posiada dobrze rozwiniętą bazę kulturową (Centra Kultury Wsi). Na terenie całej gminy odbywają się imprezy lokalne, regionalne i sportowe, których organizatorami są organizacje pozarządowe z terenu Gminy Łubnice. Aktywny udział w życiu gminy biorą także członkowie Ochotniczych Straży Pożarnych z jednostek: Łubnice, Dietrzkowice, Wójcin, Kolonia Dietrzkowice i Ludwinów (dwie pierwsze jednostki należą do Krajowego Systemu Ratowniczo- Gaśniczego, a wyposażenie, mobilność i wyszkolenie wszystkich jednostek stoi na bardzo wysokim poziomie), Orkiestr Dętych w Łubnicach i Dietrzkowicach, chóru parafialnego, Gminnej Biblioteki Publicznej, Społecznej Biblioteki Publicznej, Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Kapeli „Podpora Rodziny” które ściśle współpracują z lokalnymi organizacjami pozarządowymi i Urzędem Gminy w Łubnicach.

Zdrowy styl życia oraz propagowanie aktywnego wypoczynku nie jest obce mieszkańcom Gminy Łubnice. Dzięki inicjatywie (zapoczątkowanej w 2013r.) dwóch stowarzyszeń tj. Stowarzyszenia Gospodyń „Pod Lipą” w Kolonii Dietrzkowice oraz Stowarzyszenia „Wójcin nad Prosną”, polegającej na organizacji zajęć sportowo-rekreacyjnych dla zróżnicowanej wiekowo grupy mieszkańców Gminy Łubnice. Zajęcia wpisały się do corocznego grafiku życia mieszkańców Gminy, propagują zdrowy styl życia stanowiąc alternatywną formę spędzania czasu wolnego. Frekwencja i zainteresowanie zajęciami przerosły najśmielsze oczekiwania organizatorów. Statystyka pierwszego miesiąca pokazała, że w zajęciach bierze udział ok. 150 mieszkańców z terenu całej Gminy (średnio ponad 30 osób każdego dnia w jednej miejscowości).

Kluby sportowe działające na terenie Gminy Łubnice systematycznie prowadzą zajęcia, treningi sportowe, reprezentują Gminę Łubnice na meczach i turniejach zdobywając liczne wyróżnienia i nagrody. Wykwalifikowani trenerzy zaszczepiają młodym ludziom zasady postępowania i gry fair play, systematyczne treningi, rozgrywane mecze, zawody sportowe służą także wyrabianiu stanowczości ducha i pokonywania własnych słabości. W szerszej perspektywie zajęcia te stanowią inspirację do organizacji i udziału w imprezach rekreacyjno- sportowych.

Współpracę Gminy z organizacjami pozarządowymi z terenu Gminy Łubnice należy ocenić pozytywnie. Corocznie Gmina Łubnice wspiera organizacje pozarządowe poprzez ogłaszanie otwartych konkursach ofert, wybór najkorzystniejszych ofert i udzielanie dotacji na zadania realizowane przez organizacje pozarządowe na terenie Gminy Łubnice.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi, owocuje obopólną wymianą doświadczeń, wspólnym działaniem w zakresie m.in. w zakresie organizacji turniejów, konkursów, zawodów, imprez okolicznościowych, kulturalnych wzmocnieniem tożsamości

społecznej wśród mieszkańców Gminy Łubnice. Wspólne działania pobudzają aktywność mieszkańców i usprawniają dialog organizacji pozarządowych z samorządem gminnym.

Cel szczegółowy **-Rozwój usług społecznych** zostanie zrealizowany poprzez następujące zadania strategiczne:

- 1) Poprawa dostępności specjalistycznych usług opieki zdrowotnej
- 2) Rozwój współpracy międzygminnej na rzecz integracji działań w zakresie poprawy oferty opieki przedszkolnej
- 3) Wspieranie rozwoju infrastruktury służącej aktywizacji dzieci i młodzieży (*np. place zabaw, inne obiekty sportowe / rekreacyjne*)
- 4) Podnoszenie sprawności instytucjonalnej zarządzania - wspieranie rozwoju przyjaznej administracji publicznej w gminie (*ekonomiczno-administracyjna obsługa szkół*)

Wyżej wymienione działania wymagają rozwoju usług społecznych jako czynnika rozwoju kapitału ludzkiego, w pierwszej kolejności należy zabezpieczyć bezpłatny dostęp do usług zdrowotnych finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia, podjęcie współpracy ze szpitalem w Wieruszowie (stomatologia, rehabilitacja, geriatryka), opracowanie i realizację programów zdrowotnych. Gmina Łubnice w ramach współpracy międzygminnej będzie dbać o wspieranie osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo w dostępie do rynku pracy poprzez stworzenie warunków umożliwiających godzenie życia zawodowego i rodzinnego poprzez otwieranie niepublicznych przedszkoli, żłobków, punktów przedszkolnych, organizację dowozu uczniów niepełnosprawnych do szkół, przedszkoli. Na terenie Gminy Łubnice powstały dotychczas trzy nowoczesne spełniające najwyższe standardy bezpieczeństwa place zabaw, kompleks boisk pod nazwą: „Moje boisko Orlik”, hala sportowa w Dietrzkowicach. W przyszłości zamierza się rozszerzyć budowę nowych placów zabaw i obiektów sportowych na pozostałe miejscowości Gminy Łubnice, mając na celu wsparcie rozwoju infrastruktury służącej aktywizacji dzieci i młodzieży z terenu całej gminy.

Kolejnym zadaniem strategicznym jest poprawa jakości i efektywności pracy administracji samorządowej- Urząd Gminy Łubnice jako Urząd Przyjazny Mieszkańcom, który charakteryzuje się sprawnym systemem obiegu i udostępniania informacji obywatelom, uproszczeniem i skróceniem procedur obsługi klienta, odpowiednimi warunkami socjalnymi i ich dostępnością dla klienta oraz przyjaznym klimatem i skuteczną organizacją pracy. W szczególności działania w tym zakresie skupiać się będą na powołaniu Zespołu zajmującego się kompleksową obsługą ekonomiczno- administracyjną szkół na terenie gminy.

Trzeci cel strategiczny to **Kształtowanie ładu przestrzennego i ochrona środowiska przyrodniczego** zostanie zrealizowany za sprawą dwóch celów szczegółowych:

- Wspieranie rozwoju infrastruktury technicznej
- Ochrona zasobów naturalnych i kształtowanie środowiska przyrodniczego

Pierwszy z celów, wspieranie rozwoju infrastruktury technicznej zostanie zrealizowany poprzez realizację następujących zadań strategicznych:

- 1) Racjonalne gospodarowanie i planowe zarządzanie przestrzenią i inwestycjami komunalnymi w gminie
- 2) Modernizację gospodarki wodno-ściekowej
- 3) Poprawę stanu infrastruktury drogowej
- 4) Rozwój infrastruktury opartej na technologiach informacyjno-komunikacyjnych

Priorytetem przy realizacji celu o nazwie **Racjonalne gospodarowanie i planowe zarządzanie przestrzenią i inwestycjami komunalnymi w gminie** będzie opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przez Gminę, który dookreśli politykę przestrzenną i usprawni powstawanie nowych inwestycji na terenie Gminy Łubnice.

Zadanie dotyczące modernizacji gospodarki wodno-ściekowej zrealizowane zostanie między innymi w zakresie modernizacji hydroforni, oczyszczalni ścieków oraz kolektora sanitarnego wraz z przepompowniami w Gminie Łubnice.

Wspieranie rozwoju infrastruktury technicznej odbywać się będzie poprzez inwestycje w infrastrukturę drogową. Gmina wykona szereg projektów przebudowy dróg gminnych i utworzenia ścieżek rowerowych w celu poprawy dostępności przestrzeni i jakości komunikacji.

Rozwój infrastruktury opartej na technologiach informacyjno-komunikacyjnych – implementacja ICT (*Information and Communication Technologies*) tzn. działu telekomunikacji i informatyki, zajmującego się technologią przesyłu informacji oraz narzędziami logicznymi do sterowania przepływem oraz transmisją danych za pomocą różnych medium. Gmina będzie wspierała podmioty, które zainwestują w innowacyjne rozwiązania teleinformatyczne (ICT) oraz informatyczne –LTE (Long Term Evolution) czyli standardy bezprzewodowego przesyłu danych będącego następcą systemów trzeciej generacji, rozwijanego przez konsorcjum 3GPP. Głównymi celami nowego standardu jest zwiększenie możliwości telefonii komórkowej poprzez zwiększenie prędkości przesyłania danych, zmniejszenie opóźnień, zwiększenie efektywności spektralnej łączy radiowych, zmniejszenie kosztów transmisji danych, uproszczenie architektury. Przewiduje się również

instalację monitoringu w miejscach użyteczności publicznej oraz w pobliżu niebezpiecznych skrzyżowań.

Drugim celem szczegółowym w obszarze infrastrukturalno-przestrzennym jest **Ochrona zasobów naturalnych i kształtowanie środowiska przyrodniczego**. Zostanie on zrealizowany poprzez podejmowanie następujących działań:

- 1) Ochrona zasobów wodnych – zadanie to będzie realizowane przy współpracy z Gminną Spółką Wodną, Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska w zakresie budowy zbiornika retencyjnego – Wójcin- Goła- Buczyna- Bolesławiec- jako działania zintegrowanego z sąsiednimi gminami powiatu wieruszowskiego i kluczborskiego.
- 2) Rozwój infrastruktury związanej z wykorzystaniem zasobów turystycznych i energetycznych – celem będzie wspieranie przedsiębiorców inwestujących w OZE oraz budowę gospodarstw agroturystycznych (m.in. doradztwo prawne, zachęty, ulgi podatkowe)
- 3) Racjonalizacja gospodarki odpadami na terenie gminy i powiatu oraz poprawa stanu czystości powietrza atmosferycznego – wdrażana będzie przez organizację Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz likwidację „dzikich wysypisk”, azbestu.
- 4) Zapewnianie ładu przestrzennego – działania w tym zakresie polegać będą na przeciwdziałaniu rozpraszaniu zabudowy oraz opracowaniu skutecznego w tym zakresie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego.
- 5) Wspieranie działań na rzecz kształtowania świadomości ekologicznej mieszkańców – realizacja tego zadania polegać będzie m.in. na promocji stosowania ekologicznych technologii w budownictwie, ekologicznych sposobach ogrzewania, budowie przydomowych oczyszczalni ścieków.
- 6) Wspieranie inwestycji w odnawialne źródła energii (OZE).

V. LISTA KLUCZOWYCH PROJEKTÓW DLA ROZWOJU GMINY ŁUBNICE

Projekty kluczowe charakterze indywidualnym, stanowią przedsięwzięcia inwestycyjne dla realizacji Strategii Rozwoju Gminy Łubnice, których wdrożenie jest niezwykle istotne z punktu widzenia osiągnięcia zakładanych wskaźników rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Projekty te w znaczący sposób przyczyniają się do realizacji założeń zawartych w Strategii Rozwoju Gminy Łubnice zintegrowanej ze strategią Rozwoju Powiatu Wieruszowskiego oraz Województwa Łódzkiego.

Projekty własne Gminy Łubnice:

1. Opracowanie MPZP w celu uporządkowanie zabudowy, w szczególności w celu przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe/rezydencjonalne i inwestycyjne (m.in. OZE)
2. Rekultywacja wysypisk odpadów- likwidacja „dzikich wysypisk”.
3. Rozwój bazy świetlic profilaktycznych, współdziałanie ze szkołami jako organ prowadzący np. przydzielanie dodatkowych godzin na zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania uczniów, przydzielanie godzin na zajęcia logopedii, gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej, nauki pływania.
4. Zwiększenie bazy lokali socjalnych- planowana jest ich budowa lub zakup kontenerów mieszkalnych, w celu zabezpieczenia miejsca dla mieszkańców Gminy Łubnice znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, losowej czy materialnej.
5. Remonty oraz termomodernizacje budynków użyteczności publicznej (Budynek UG, ZS Łubnice, ZS Wójcin, świetlica profilaktyczna w Łubnicach, PPS Dzietrzkowice, OSP Ludwinów)
6. Dopuszczenie szkół w nowoczesne pomoce dydaktyczne i sprzęt elektroniczny (Edukacyjne Wrota Regionu Łódzkiego). Powstaną nowe pracownie multimedialne oraz obsługa administracyjno- ekonomiczna szkół.
7. Przebudowa nawierzchni drogowej na terenie gminy w miejscowościach: Łubnice, Wójcin, Rzepisko, Ludwinów, Andrzejów, Dzietrzkowice- opracowane zostały projekty
8. Budowa chodników i ścieżek rowerowych w miejscowościach: Łubnice, Dzietrzkowice i Wójcin.
9. Modernizacja przepompowni oraz budowa sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Łubnice.
10. Budowa Stacji Uzdatniania Wody w Dzietrzkowicach.

11. Budowa nowoczesnego systemu zaopatrzenia w wodę, wymiana sieci wodociągowej z przyłączami na terenie Gminy Łubnice.
12. Modernizacja systemu zaopatrzenia w wodę, budowa magistrali wodnej na terenie Gminy Łubnice.

Plan udziału Gminy Łubnice w projektach zintegrowanych - o zasięgu ponadgminnym:

1. Udział w tworzeniu i realizacji wspólnego dla wszystkich gmin powiatu wieruszowskiego programu poprawy jakości zarządzania w administracji, (podniesienie kwalifikacji/kompetencji osób zatrudnionych w administracji - stworzenie wspólnej oferty szkoleniowej dla pracowników gmin i powiatu)
2. Współudział w projekcie na rzecz koordynacji działań w zakresie zwiększenia dostępności zewnętrznych środków finansowych
3. Współtworzenie i bieżąca aktualizacja wspólnej oferty inwestycyjnej gmin z powiatu wieruszowskiego (na rzecz poprawy atrakcyjności inwestycyjnej i przyciągania inwestorów z poza regionu)
4. Współpraca z powiatem w zakresie budowy chodników i infrastruktury drogowej
5. Współpraca w zakresie poprawy jakości życia mieszkańców- rozwiązywania problemów zdrowotnych i bezpieczeństwa (policja, opieka zdrowotna)
6. Zachowanie trwałości użytkowania zasobów i walorów środowiska. Ochrona terenów pod względem użytkowania i walorów środowiska- obszar chronionego krajobrazu- Dolina Rzeki Proсны- stworzenie bazy rekreacyjnej, wykupienie łąk, utworzenie zbiornika retencyjnego Wójcin- Gola- Buczyna- Bolesławiec (np. w przyszłości utworzenie splotu kajakowego).

VI. SYSTEM WDRAŻANIA, MONITOROWANIA I EWALUACJI STRATEGII ROZWOJU

Charakterystyka sposobu wdrażania strategii rozwoju.

Zasadnicze znaczenie dla sukcesywnego procesu wdrażania strategii mają następujące czynniki:

- 1) Powołanie przez Wójta Gminy Łubnice Zespołu ds. wdrażania, koordynacji i monitorowania Strategii Rozwoju Gminy Łubnice -w celu skutecznej oceny realizacji zapisów strategii, postępów oraz stopnia realizacji zamierzonych zadań, a przede wszystkim efektów podejmowanych działań. Wśród zadań i kompetencji Zespołu należy wskazać również: nadzorowanie i ocena realizacji strategii, analiza przebiegu realizacji projektów i zadań, a także identyfikacja stopnia osiągania celów, zbieranie oraz analiza danych z przebiegu realizacji projektów i zadań, opracowywanie raportów monitoringu. Zespół będzie także odpowiedzialny za sporządzenie planu średniokresowego dotyczącego realizacji celów strategicznych, oraz przekazywanie corocznego sprawozdania z realizacji Strategii Rozwoju Gminy Łubnice- Radzie Gminy najpóźniej do dnia 31 marca roku następującego po roku sprawozdawczym.
- 2) Bardzo istotnym elementem wdrażania strategii jest bieżący monitoring, czyli uważna obserwacja realizacji celów strategicznych i wykonania programów realizacyjnych. System monitoringu umożliwia bieżącą ocenę postępów wdrażania strategii oraz skutków realizowanej w ten sposób polityki rozwoju. System ten ma służyć ciągłej obserwacji realizacji celów strategicznych, operacyjnych oraz zadań, a także analizie zgodności efektów podejmowanych działań z założeniami. Kluczowy dla przyjętego systemu monitoringu jest ramowy plan wskaźników, według których raportowane będą postępy w realizacji działań (tabela poniżej). Monitorowanie realizacji strategii prowadzone będzie na bieżąco w cyklu rocznym. Ważne jest przy tym zachowanie ciągłości i powtarzalności procesu. Zestaw zaproponowanych miar może ulec rozszerzeniu w zależności od stopnia złożoności i kierunku procesów rozwojowych w Gminie.

Monitoring wdrażania strategii służy do :

- obserwacji stanu zaawansowania projektów rozwojowych, umożliwiających aktualną identyfikację problemów w ich realizacji;

- oceny zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację
- weryfikacji zgodności założonych celów i efektywności wykorzystania przeznaczonych na ich realizację środków.
- kontroli postępu prac związanych z wdrażaniem programów realizacyjnych.

Monitoring realizacji ma na celu:

- przedstawienie przez władze samorządowe rozliczenia środków publicznych na rozwój
- reagowanie na zmiany w otoczeniu
- korektę działań nieprzynoszących oczekiwanych efektów.

- 3) Dostosowanie systemów motywacyjnych- premie, nagrody dla członków Zespołu o którym mowa w pkt 1 oraz pracowników zaangażowanych w prace związane ze Strategią Rozwoju Gminy Łubnice.
- 4) Informowanie pracowników (na naradach pracowniczych), radnych (na komisjach, sesjach Rady Gminy), mieszkańców (BIP, strona internetowa, kurendy) o stanie realizacji strategii- minimum raz do roku.
- 5) Powiązanie budżetu ze strategią- zabezpieczenie środków finansowych na realizację kluczowych celów szczegółowych strategii. Realizm finansowy jest jednym z najważniejszych kryteriów poprawności przyjętej strategii. Aby uniknąć niebezpieczeństwa umieszczenia w strategii zadań , które ze względów finansowych nie będzie można zrealizować, przeprowadzona została wstępna analiza potencjalnych możliwości finansowego zabezpieczenia realizacji programów wynikających z przyjętej strategii. Uwzględnione zostały następujące źródła finansowania: budżet gminy Łubnice, budżet powiatu, budżet samorządu wojewódzkiego, budżet wojewody, dotacje z budżetu centralnego, środki inwestorów krajowych i zagranicznych (osób prawnych i fizycznych), środki pomocowe z Unii Europejskiej
- 6) Znajomość metod działania (analiza SWOT, drzewko celów)- jasno sprecyzowane kroki do osiągnięcia zamierzonych celów, rezultatów wypracowane przez Zespół ds. Strategii Rozwoju Gminy Łubnice.

- 7) Zgodność działań ze strategią- kontrolowana przez Komisje Rady Gminy (poprzez realizację inwestycji, analizę wskaźników) do 31 marca roku następującego po roku sprawozdawczym.

Wskaźniki systemu monitorowania Strategii określone dla celów strategicznych		Jednostka miary	Źródło danych	Wartość bazowa
I. BUDOWANIE KONKURENCYJNEJ GOSPODARKI				
Liczba jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON		553 podm.	GUS	2012
Liczba osób bezrobotnych na terenie Gminy Łubnice na koniec roku 2013		147 os. (w tym 79 kobiet)	PUP	2013
Środki unijne w przeliczeniu na 1 mieszkańca		217,23zł	GUS	2012
Dochody gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca		3020,00 zł	GUS	2012
Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem		9%	GUS	2012
Liczba gospodarstw agroturystycznych		1 podm.	UG	2013
II. WZMACNIANIE SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ				
Wskaźnik obciążenia demograficznego (liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (753 os.) do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym (2542 os.)		29% 1 789 os.	GUS	2012
Liczba długotrwale bezrobotnych ogółem		54 os.	PUP	2013
Liczba uczniów korzystający z zajęć pozalekcyjnych realizowanych w szkołach podstawowych i gimnazjalnych		1344 os.	Zespoły Szkół z terenu Gminy Łubnice	2012
Frekwencja w wyborach do organów JST		55,3 %	PKW	2010
Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców		0,33%	KRS i ewidencja prowadzona przez Starostę Powiatu Wieruszowskiego	2013
Saldo migracji		4 os.	GUS	2012
III. KSZTAŁTOWANIE ŁADU PRZESTRZENNEGO I OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO				
Udział powierzchni gminy objęty MPMP w powierzchni ogółem		0,0943%	UG	2014
Udział gruntów zabudowanych i zurbanizowanych w powierzchni gminy ogółem		17%	UG	2014

Liczba ludności korzystającej z instalacji kanalizacyjnej do liczby mieszkańców ogółem	86%	UG	2014
Udział odpadów poddanych odzyskowi w ilości odpadów (z wyłączeniem komunalnych) ogółem	100%	GUS	2014

VII. ZBIEŻNOŚĆ STRATEGII Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU

Strategia Rozwoju Gminy Łubnice na lata 2014-2020 obok klasycznych zasad polityki regionalnej, zgodnie z którymi została skonstruowana, uwzględnia także nową zasadę – podejście zintegrowane (terytorialne) do prowadzenia polityki rozwoju. Strategia Rozwoju Gminy Łubnice na lata 2014-2020 eksponuje jednolitość potencjałów endogenicznych Łubnic oraz innych gmin powiatu wieruszowskiego i ich ważne znaczenie dla rozwoju w wymiarze terytorialno-funkcjonalnym. Wpisuje się zatem w cele rozwoju obszarów funkcjonalnych wskazane w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020 (głównie obszar turystyczny dolin Pilicy, Warty i Bzury) oraz obszarów wiejskich i obszarów miejskich.

Strategia Rozwoju Gminy Łubnice na lata 2014-2020 jest dokumentem spójnym z polityką regionu, jest jednocześnie zbieżna z polityką i zamierzeniami rozwoju kraju oraz Unii Europejskiej w zakresie rozwoju terytorialnego. Dokonane zapisy w Strategii wpisują się w wytyczne dokumentów strategicznych tworzących nowy system zarządzania rozwojem kraju, którego podstawę stanowi ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Są to następujące dokumenty:

- a) Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności - przyjęta przez Radę Ministrów dnia 5 lutego 2013 r.
- b) Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo - przyjęta przez Radę Ministrów dnia 25 września 2012 r.
- c) Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, miasta, obszary wiejskie – przyjęta przez Radę Ministrów dnia 13 lipca 2010 r.
- d) Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – przyjęta przez Radę Ministrów dnia 13 grudnia 2011 r.

Dokument na poziomie celów strategicznych, celów operacyjnych, jak i zadań strategicznych jest spójny z koncepcją rozwoju Województwa Łódzkiego określoną w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020 oraz projektem Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020. Jest także zbieżny z celami operacyjnymi Zintegrowanej Strategii Rozwoju Powiatu Wieruszowskiego na lata 2014-2020. Powiązania te określono poniżej w tabeli.

Obszary zbieżności Strategii Rozwoju Gminy Łubnice na lata 2014-2020 z wybranymi dokumentami strategicznymi

Strategia Rozwoju Gminy Łubnice na lata 2014-2020 Nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Główne powiązania ze Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 Nazwa strategicznego kierunku działania	Główne powiązania z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 Nazwa osi priorytetowej	Główne powiązania z Zintegrowaną Strategią Rozwoju Powiatu Wieruszowskiego 2014-2020 Nazwa celu operacyjnego
I.1. Wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i specjalizacji gospodarczych			
I.1.1. Kreowanie podstaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców	2.1. Kształtowanie i rozwój kadr dla gospodarki innowacyjnej 2.2. Kształtowanie aktywnych postaw na rynku pracy	IV – Rewitalizacja i usługi dla społeczeństwa V – Zatrudnienie i włączenie społeczne VI – Kompetencje i adaptacyjność	Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości Wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego
I.1.2. Wzmocnienie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw	3.2. Rozwój MŚP i sektora rolnego	I – Innowacyjność i konkurencyjność VI – Kompetencje i adaptacyjność	Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości
I.1.3. Wspieranie rozwoju klastrów gospodarczych w branżach istotnych dla rozwoju Gminy Łubnice i Powiatu Wieruszowskiego	3.1. Kształtowanie innowacyjnego środowiska przedsiębiorczości i powiązań sieciowych 9.1. Wzmocnienie systemu powiązań funkcjonalnych	I – Innowacyjność i konkurencyjność	Wspieranie innowacyjności i rozwoju specjalizacji gospodarczych Wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju terenów wiejskich
I.1.4. Tworzenie warunków stymulujących uruchamianie nowych miejsc pracy (np. tworzenie warunków i zachęt, ulg, preferencji do inwestowania na terenie Gminy)	2.1. Kształtowanie i rozwój kadr dla gospodarki innowacyjnej 3.2. Rozwój MŚP i sektora rolnego	V – Zatrudnienie i włączenie społeczne VI – Kompetencje i adaptacyjność	Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości
I.1.5. Wspieranie działań na rzecz podniesienia innowacyjności podmiotów gospodarczych w tym gospodarstw rolnych	2.1. Kształtowanie i rozwój kadr dla gospodarki innowacyjnej 3.2. Rozwój MŚP i sektora rolnego	I – Innowacyjność i konkurencyjność	Wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju terenów wiejskich Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości
I.2. Wspieranie rozwoju turystyki			
I.2.1. Stworzenie produktów turystyki rekreacyjno-weekendowej	5.3. Rozwój usług i poprawa dostępu do sektora kultury, sportu, turystyki i rekreacji	I – Innowacyjność i konkurencyjność V – Zatrudnienie i włączenie społeczne	Wspieranie rozwoju funkcji turystycznych
I.2.2. Integracja oferty turystycznej w skali gminy i powiatu	5.3. Rozwój usług i poprawa dostępu do sektora kultury, sportu, turystyki i rekreacji	I – Innowacyjność i konkurencyjność	Wspieranie rozwoju funkcji turystycznych

	9.1. Wzmacnianie systemu powiązań funkcjonalnych		
I.2.3 Wspieranie rozwoju gospodarstw agroturystycznych	5.3. Rozwój usług i poprawa dostępu do sektora kultury, sportu, turystyki i rekreacji	I – Innowacyjność i konkurencyjność V – Zatrudnienie i włączenie społeczne	Wspieranie rozwoju funkcji turystycznych Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości
I.2.4 Budowanie i podnoszenie standardów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	5.3. Rozwój usług i poprawa dostępu do sektora kultury, sportu, turystyki i rekreacji 7.2. Wzmocnienie i rozwój systemów infrastruktury technicznej	V – Zatrudnienie i włączenie społeczne	Wspieranie rozwoju funkcji turystycznych Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości
I.2.5 Organizacja szlaków turystyki aktywnej	5.3. Rozwój usług i poprawa dostępu do sektora kultury, sportu, turystyki i rekreacji 9.1. Wzmacnianie systemu powiązań funkcjonalnych	I – Innowacyjność i konkurencyjność	Wspieranie rozwoju funkcji turystycznych
I.2.6 Kreowanie i promocja produktów regionalnych i kuchni regionalnej	4.2. Wzmacnianie tożsamości regionalnej 9.1. Wzmacnianie systemu powiązań funkcjonalnych	I – Innowacyjność i konkurencyjność	Wspieranie rozwoju funkcji turystycznych
I.2.7. Promocja gminy, budowanie zintegrowanego systemu identyfikacji wizualnej w powiecie	4.2. Wzmacnianie tożsamości regionalnej 9.1. Wzmacnianie systemu powiązań funkcjonalnych 9.2. Wspieranie procesów rewitalizacji i poprawa ładu przestrzennego	I – Innowacyjność i konkurencyjność V – Zatrudnienie i włączenie społeczne	Wspieranie rozwoju funkcji turystycznych
I.3. Wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju terenów wiejskich			
I.3.1. Wspieranie procesów restrukturyzacja rolnictwa w kierunku określonych specjalizacji (produkcja trzody chlewnej, przetwórstwo mięsa) oraz poprawy struktury agrarnej	9.1. Wzmacnianie systemu powiązań funkcjonalnych	I – Innowacyjność i konkurencyjność V – Zatrudnienie i włączenie społeczne	Wspieranie innowacyjności i rozwoju specjalizacji gospodarczych Wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju terenów wiejskich Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości
I.3.2. Rozwój rolnictwa ekologicznego (wykorzystanie możliwości potencjału do produkcji żywności ekologicznej)	9.1. Wzmacnianie systemu powiązań funkcjonalnych	V – Zatrudnienie i włączenie społeczne	Wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju terenów wiejskich Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości
I.3.3. Wspieranie współpracy między rolnikami (grupy producenckie, klastry, integracja działań etc.)	3.1. Kształtowanie innowacyjnego środowiska przedsiębiorczości i powiązań sieciowych	I – Innowacyjność i konkurencyjność VI – Kompetencje i adaptacyjność	Wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju terenów wiejskich

<p>II.1. Wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego</p>	<p>3.2. Rozwój MSP i sektora rolnego</p>		
<p>II.1.1. Rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych na rzecz wsparcia kreatywności i przedsiębiorczości</p>	<p>5.1. Rozwój usług i poprawa dostępu do sektora edukacji</p>	<p>IV – Rewitalizacja i usługi dla społeczeństwa VI – Kompetencje i adaptacyjność</p>	<p>Wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego</p>
<p>II.1.2. Wspieranie rozwoju edukacji i promocja kształcenia w zakresie specjalizacji istotnych dla rozwoju gminy (<i>m.in. rolnictwo w tym ekologiczne, finanse i rachunkowość, informatyka, turystyka i rekreacja przedsiębiorczość</i>)</p>	<p>5.1. Rozwój usług i poprawa dostępu do sektora edukacji 9.1. Wzmacnianie systemu powiązań funkcjonalnych</p>	<p>IV – Rewitalizacja i usługi dla społeczeństwa VI – Kompetencje i adaptacyjność</p>	<p>Wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju terenów wiejskich Wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego</p>
<p>II.1.3. Wspieranie rozwoju społeczeństwa informacyjnego</p>	<p>1.1. Rozwój nowoczesnych technologii na rzecz inteligentnych specjalizacji regionalnych 7.1. Wzmocnienie i rozwój systemów transportowych i teleinformatycznych</p>	<p>IV – Rewitalizacja i usługi dla społeczeństwa</p>	<p>Wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego</p>
<p>II.2. Wspieranie rozwoju kapitału społecznego</p>			
<p>II.2.1. Wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych na rzecz budowania lokalnego partnerstwa integracji działań</p>	<p>4.1. Rozwój społeczności lokalnych</p>	<p>VI – Kompetencje i adaptacyjność</p>	<p>Wspieranie rozwoju kapitału społecznego</p>
<p>II.2.2. Wzmacnianie lokalnej tożsamości i poczucia więzi z „małą ojczyzną”</p>	<p>4.2. Wzmacnianie tożsamości regionalnej</p>	<p>IV – Rewitalizacja i usługi dla społeczeństwa</p>	<p>Wspieranie rozwoju kapitału społecznego</p>
<p>II.2.3. Organizacja i promocja aktywnych i kreatywnych form spędzania czasu przez mieszkańców gminy (w szczególności osoby starsze i młodzież)</p>	<p>5.3. Rozwój usług i poprawa dostępu do sektora kultury, sportu, turystyki i rekreacji</p>	<p>IV – Rewitalizacja i usługi dla społeczeństwa</p>	<p>Wspieranie rozwoju kapitału społecznego</p>
<p>II.3. Rozwój usług społecznych</p>			
<p>II.3.1. Poprawa dostępności specjalistycznych usług opieki zdrowotnej</p>	<p>5.2. Rozwój usług i poprawa dostępu do sektora ochrony zdrowia, pomocy społecznej oraz pieczy zastępczej</p>	<p>IV – Rewitalizacja i usługi dla społeczeństwa VI – Kompetencje i adaptacyjność</p>	<p>Rozwój usług społecznych</p>
<p>II.3.2. Rozwój współpracy międzygminnej na rzecz integracji działań w zakresie poprawy oferty opieki przedszkolnej</p>	<p>5.1. Rozwój usług i poprawa dostępu do sektora edukacji</p>	<p>VI – Kompetencje i adaptacyjność</p>	<p>Rozwój usług społecznych</p>

II.3.3. Wspieranie rozwoju infrastruktury służącej aktywizacji dzieci i młodzieży (np. place zabaw, inne obiekty sportowe / rekreacyjne)	5.3. Rozwój usług i poprawa dostępu do sektora kultury, sportu, turystyki i rekreacji	IV – Rewitalizacja i usługi dla społeczeństwa	Rozwój usług społecznych
II.3.4. Podnoszenie sprawności instytucjonalnej zarządzania - wspieranie rozwoju przyjaznej administracji publicznej w gminie (ekonomiczno-administracyjna obsługa szkół)	5.4. Rozwój cyfryzacji i usług cyfrowych w sektorze publicznym	VI – Kompetencje i adaptacyjność	Poprawa sprawności instytucjonalnej zarządzania w JST
III.1.1. Racionalne gospodarowanie i planowe zarządzanie przestrzenią oraz inwestycjami komunalnymi w gminie (opracowanie MPZP)	7.2. Wzmocnienie i rozwój systemów infrastruktury technicznej 9.2. Wspieranie procesów rewitalizacji i poprawa ładu przestrzennego	I – Innowacyjność i konkurencyjność III – Gospodarka niskoemisyjna i ochrona środowiska	Wspieranie rozwoju infrastruktury technicznej i tworzenie ofert inwestycyjnych
III.1.2. Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej (m.in. modernizacja hydroforów, oczyszczalni ścieków oraz kolektora sanitarnego wraz z przepompowniami)	7.2. Wzmocnienie i rozwój systemów infrastruktury technicznej	III – Gospodarka niskoemisyjna i ochrona środowiska	Ochrona zasobów naturalnych i kształtowanie środowiska przyrodniczego
III.1.3. Poprawa stanu infrastruktury drogowej	7.2. Wzmocnienie i rozwój systemów infrastruktury technicznej	II – Transport	Wspieranie rozwoju infrastruktury technicznej i tworzenie ofert inwestycyjnych
III.1.4. Rozwój infrastruktury opartej na technologiach informacyjno-komunikacyjnych (ICT, LTE)	1.1. Rozwój nowoczesnych technologii na rzecz inteligentnych specjalizacji regionalnych 5.4. Rozwój cyfryzacji i usług cyfrowych w sektorze publicznym 7.1. Wzmocnienie i rozwój systemów transportowych i teleinformatycznych	I – Innowacyjność i konkurencyjność	Wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego Wspieranie rozwoju infrastruktury technicznej i tworzenie ofert inwestycyjnych
III.2. Ochrona zasobów naturalnych i kształtowanie środowiska przyrodniczego	7.2. Wzmocnienie i rozwój systemów infrastruktury technicznej 8.2. Przeciwdziałanie i zwalczanie skutków zagrożeń naturalnych i antropogenicznych		
III.2.1. Ochrona zasobów wodnych		IV – Rewitalizacja i usługi dla społeczeństwa	Ochrona zasobów naturalnych i kształtowanie środowiska przyrodniczego

III.2.2. Rozwój infrastruktury związanej z wykorzystaniem zasobów turystycznych i energetycznych	1.2. Rozwój nowoczesnej gospodarki energetycznej	III – Gospodarka niskoemisyjna i ochrona środowiska	Ochrona zasobów naturalnych i kształtowanie środowiska przyrodniczego
III.2.3. Racjonalizacja gospodarki odpadami na terenie gminy i powiatu oraz poprawa stanu czystości powietrza atmosferycznego	7.2. Wzmocnienie i rozwój systemów infrastruktury technicznej	III – Gospodarka niskoemisyjna i ochrona środowiska IV – Rewitalizacja i usługi dla społeczeństwa	Ochrona zasobów naturalnych i kształtowanie środowiska przyrodniczego
III.2.4. Zapewnianie ładu przestrzennego - przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy	7.2. Wzmocnienie i rozwój systemów infrastruktury technicznej 9.2. Wspieranie procesów rewitalizacji i poprawa ładu przestrzennego	IV – Rewitalizacja i usługi dla społeczeństwa	Ochrona zasobów naturalnych i kształtowanie środowiska przyrodniczego
III.2.5. Wspieranie działań na rzecz kształtowania świadomości ekologicznej mieszkańców (np. stosowanie ekologicznych technologii w budownictwie, ekologiczne sposoby ogrzewania, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków)	8.1. Ochrona i kształtowanie powiązań przyrodniczo-krajobrazowych	III – Gospodarka niskoemisyjna i ochrona środowiska	Ochrona zasobów naturalnych i kształtowanie środowiska przyrodniczego
III.2.6. Wspieranie inwestycji w odnawialne źródła energii (OZE)	1.2. Rozwój nowoczesnej gospodarki energetycznej	III – Gospodarka niskoemisyjna i ochrona środowiska IV – Rewitalizacja i usługi dla społeczeństwa	Wspieranie rozwoju OZE

Przewodniczący Rady Gminy

Grzesiak Marek
Marek Grzesiak